

SEBASTIÀ PORTELL

ARIEL I ELS COSSOS

Empúries

narrativa

Sebastià Portell

Ariel i els cossos

Editorial Empúries

Barcelona

La creació d'aquesta novel·la ha estat possible gràcies a la Beca Montserrat Roig de Barcelona Ciutat de la Literatura, en una estada a la Fundació Joan Miró, i a la residència Writers Art Omi - Ledig House de Nova York, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull

© Sebastià Portell Clar, 2019

Primera edició: febrer del 2019

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: la letra, s.l.
DIPÒSIT LEGAL: B. 1.429-2019
ISBN: 978-84-17016-81-4

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

TAULA

PRIMERA PART: *Ariel i el nonat*, 9

SEGONA PART: *Ariel i l'estràbic*, 97

PRIMERA SESSIÓ

Us asseguro que Ariel va existir.

Sé que sembla una bogeria, sé que pot semblar un deliri meu o que no hi toco del tot, però Ariel va existir i us ho explicaré tantes vegades com calgui perquè em cregueu.

Si em pregunteu quan vaig veure Ariel per primera vegada trobareu la meva primera contradicció: us puc dir que la primera vegada que li vaig veure la cara va ser un dia d'agost, a la zona de fumadors d'un tanatori, i també us puc dir queestic segur d'haver-lo vist abans. Al metro, als diaris, als programes de televisió.

Quan hi vaig parlar per primer cop alguna cosa em deia que aquella cara m'era nova, però no aquell clatell, no aquelles espatlles, no aquella mà que potser havia vist subjectant un llibre en què em devia haver fixat en un trajecte de tren anodí. Ariel hi havia estat sempre i alhora m'era del tot nou.

Suposo, però, que vosaltres que necessiteu proves, que necessiteu fets i delimitacions i dades abans de

pronunciar la paraula *veritat*, abans voldreu saber com va ser el primer cop que li vaig veure la cara, molt abans del nostre accident.

Ho he dit: era un dia d'agost. No sé si ho sabeu, però els estius són l'època de més mortaldat als països del Mediterrani perquè la calor no perdona els cossos vells, els cossos tarats, els cossos que no poden més i que finalment es fonen.

Això és el que li va passar al cos d'Esperança.

Esperança era la germana del meu avi matern, l'última dona de la seva generació que encara vivia a la família. *Les males herbes no moren mai*, li vaig sentir a dir a la meva àvia al llit de mort, just abans de desconnectar-se farta del respirar, del menjar, del beure, del pixar en màquina. Aquells dies la meva àvia era de color groc i sabia que Esperança la sobreviuria. *És l'últim que es perd*, li hauria d'haver respost, i hauríem rigut per última vegada.

Una habitació mal ventilada, la temperatura massa alta, menjar en mal estat, potser. Esperança hauria mort un dia d'agost com tants avis anònims si no fos perquè ella no en va arribar a ser mai, d'àvia, i aquest degué ser el principal equipatge que es va emportar a la incineradora.

La pesantor de no haver tingut mai un home al seu costat.

La pesantor de no haver pogut dir mai tranquil·la la paraula *casa*.

La pesantor de no haver tingut fills en un món en

què les dones no servien per a gaire cosa més que per a tenir fills.

Sort que li vaig estalviar la pesantor de saber que al seu nebot nét —se'n diria així?— li agradaven els senyors tant o més que a ella. Segurament més. La tieta Esperança va morir amb la consciència familiar per estrenar.

La dona que en tenia cura, nascuda en alguna antiga república soviètica, havia estat molt gràfica amb el relat de la mort: li havia posat al davant el platet amb les seves dues torrades de cinc cereals, s'havia girat per agafar-li el suc de taronja i quan la va tornar a veure, tup!, el cap li havia tombat cap avall i els ulls miraven un punt indefinit de les estovalles de fantasia. Després tot van ser plors, i l'enfilall de comentaris tòpics que tothom, qui més qui menys, ha de suportar després de la mort d'algú amb qui es tenia una relació més o menys pròxima: *l'han deixada com un àngel, està molt natural, posats a triar firmaria per morir com ella, sempre se'n van els millors, setanta-vuit anys avui és morir-se jove* i altres perles d'escala de veïns.

Com els aniversaris, els funerals són menys lluïts a l'estiu. Més si la persona que els protagonitza no tenia una vida social àmplia o si la que tenia s'havia ressentit amb els anys i unes quantes negligències. Així, de les quatre hores que va durar el vetllatori de la tieta Esperança, la que no havia de morir mai de tan dolenta que era, n'haurien sobrat tres i dos quarts si

no fos perquè la meva mare, la seva neboda predilecta, es va entestar a no deixar el cos sol a la sala ni un sol moment. Deia que li havíem de fer costat ni que fos ara que ja no ens necessitava, i que n'havíem de fer també a la dona que l'havia vist morir.

El temps no corria però sí que ho feia la meva imaginació. Pensava en el futur d'aquesta persona, tan lligat a la mort de l'avi de torn que li tocava acompanyar, i pensava en la necessitat d'aquella cerimònia pagana que tant hauria molestat la tieta Esperança, devota fins al final. *No estem per pagar misses, Jordi*, havia dit la mare al meu pare quan ell havia deixat caure l'opció de respectar la voluntat de la difunta. Ningú va protestar. Si la seva neboda decidia que no hi havia missa era que no se n'havia de fer i prou.

És curiós: em trobava davant d'una persona morta i no podia evitar pensar en la vida que havia tingut. Aquella parcel·la que a mi, i segurament a tots els presents, se'ns escapava. Què havia estat la vida de la tia Esperança, més enllà dels arranjaments de roba al taller de casa seva, visites de parentes i la missa ineludible de les vuit? Tots sabíem que no havia estat mai casada, però es devia haver enamorat?

Dins el meu cap les imatges anaven i venien, i de sobte em trobava davant una mena de tieta Esperança amb la mateixa cara arrugada i tardoral de la tieta Esperança però amb un cos de dona jove vestida a la moda d'un temps, somrient i xerrant amb altres noies sobre aquest i aquell i el que em va dir i el que

jo li vaig respondre. Em vaig imaginar una història d'amor impossible, un home que anava a fer les Amèriques o les Índies o el que fos i que li proposava de casar-se per poders, a distància, sense nit de noces ni retrat ni vestit. I ella plorant davant la negativa dels pares, i ella fonent-se a l'agost de la seva joventut, i ella abraçant coixins de puntes fins que la nit l'engolia i l'amargava gota a gota.

O ella estimant secretament altres cossos, cossos prohibits, cossos de dona que veia com es despullaven dia sí dia també davant la seva mirada amb agulles perquè els prenguéssin mides i els vestís de colors i estampats. Un possible lesbianisme se'm plantejava tot al cap com a explicació del desert sentimental de la tieta Esperança quan vaig notar que la mare m'havia posat una mà a cada espatlla i em xiuxiuejava des de darrere que si volia podia sortir un segon a descansar.

Li vaig fer cas. Vaig deixar la sala de vetlles número tres, no més impersonal i asèptica que la dos o la quatre, i em vaig dirigir a l'esplanada amb vistes a tota la ciutat que hi havia just al davant.

Va ser allà. Va ser allà on, sense adonar-me'n, vaig tenir unes ganes irreprimibles de fumar i em vaig començar a palpar les butxaques de l'americana i dels pantalons, maleint l'etiqueta dels tanatoris que decideix que els texans no estan gaire ben vistos. Merda.

—En vols? —una veu em venia de darrere, com un fum nicotinat.

No la vaig reconèixer però alguna cosa va fer que deixés passar uns segons abans de girar-me per associar-li una cara per sempre més. Alguna cosa dins meu sabia que el que estava a punt de viure seria un dels moments més recurrents als meus malsons i als meus desitjos, dos territoris cavernosos que de vegades coincidien.

I allà el tenia: no més alt que jo, la pell blanquíssima, els cabells clars, arrissats, rulls i rulls que emmarcaven una cara que mereixeria ser a totes les monedes, a tots els bitllets, a tots els retrats de totes les galeries del món. Per primer cop, Ariel se'm presentava com una aura del que podria arribar a ser.

—Disculpa?

—Que si en vols, dic —va respondre amb indiferència, cosa que augmentava la seva aurèola sobrenatural. Li hauria menjat aquella boca carnosíssima allà mateix, li hauria repassat el buit entre les dues incisives superiors amb la llengua i amb els iris i amb el tou dels dits, però em vaig limitar a agafar-li un cigarret de la capsa que m'allargava.

—Gràcies.

La silueta de la ciutat es dibuixava amb més detall ara que el fum d'Ariel m'omplia la boca i m'omplia l'esòfag i m'omplia el pit, i tenia aquella sensació tan difícil de forçar de sentir que estàs enclavat en el temps. Al fons de tot, gairebé imperceptibles, entraven creuers, vaixells de mercaderies, algun bot militar. Els avions planaven sobre el blau més fosc, trencaven el blau més

clar. Tota la ciutat es resumia en cases, torres, edificis alts, indicis d'una humanitat desordenada.

I si m'ho pregunteu, així em sentia jo: una gota que cau de la roba acabada d'estendre, una guspira suïcida que salta de la llar de foc cap a la fredor del terra. Em sentia poc, em sentia boig, em sentia ridícul, em sentia esclau. Em sentia verge, fins i tot.

—Ho sento.

La seva veu em va fer tornar al cos amb què m'havia llançat al buit de carrers i places. Per què s'havia de disculpar aquell ésser ideal, aquella aparició de fum i de carn, si m'acabava de convertir en l'home més feliç i més avergonyit del planeta?

—Com?

—Que ho sento, sento molt el que ha passat.

—No t'entenc.

—Si ets aquí deu ser que algú proper se n'ha anat.

—Ah, sí. Algú se n'ha anat.

—Doncs ho sento.

—Gràcies. Suposo.

Vaig fer una altra pipada. Durant uns instants, aquell cigarret era l'únic centre de gravetat que tenia. Evitava els ulls d'Ariel i alhora necessitava veure'ls pertot allà on els meus passessin.

—Com es deia?

Vaig esperar a dir res.

—Ella?

Aleshores va callar ell, a punt de transparència.

—Esperança —vaig seguir.

—És un nom bonic. I és trist pensar que l'Esperança mor.

—I tant. És trist.

—Perdona, no sé quina relació hi tenies i parlo d'aquesta persona sense saber-ne res. Ho sento.

—No cal que et disculpis, home —en aquest punt, Ariel va fer unes passes endavant i es va apropar on jo era, a tocar de la barana de vidre que donava a la piscina sense aigua, plena d'ofec, de la quadrícula urbana. Va posar les dues mans sobre el vidre i, mentre demanava als déus i als astres que no se li tallesin lliscant amb la superfície, em vaig fixar en les seves mans. Extensions perfectes d'un cos que ja estimava. Hauria matat per ser burilla i trobar-me entre aquells plecs de pell.— Treballes aquí?

No va respondre. Es va limitar a mirar a l'horitzó i somriure, com si el que hagués dit fos molt graciós. I va fer efecte.

Em sentia com un ximplet.

—Perdona —vaig dir jo, abaixant el cap gairebé fins al llustre de les sabates que m'havia deixat el meu pare—. Tu també hi tens algú, aquí?

M'hauria fotut un tret a la gargamella: Ariel va tornar a riure i aquest cop ho va fer amb la boca ben oberta, però sense arribar a emetre cap so. Diuen que les persones són segons riuen i en aquell moment vaig veure que una possible definició d'Ariel era el silenci ple.

—Sí i no. Tots tenim algú en algun lloc.

Li hauria dit de tot.

Li hauria preguntat pel misteri de les seves paraules, pel seu art de la insinuació sense insinuar res en el fons, li hauria preguntat per la buidor i per la plenitud de les proposicions que dibuixava en l'aire com anelles de fum.

Li hauria dit que necessitaria tornar-lo a veure, que em volia aprendre cada mil·límetre del seu cos cobert de cotó, que volia canviar d'any i d'etapa i de vida amb ell i veure com les nostres pells s'arrugaven com la de la tieta Esperança, però sense l'amargor que se li notava a cada solc.

Li hauria dit que no el coneixia i que l'estimava des del principi de tot.

Sense que cap dels dos ens ho esperéssim, però, algú va cridar el meu nom. Era la mare. El meu permís per a respirar lluny del cadàver s'havia extingit i em tocava tornar a entrar a la cambra dels horrors, a la cambra dels condols i dels petons salivosos. Em tocava dir adéu al magnetisme salvatge d'aquell cos d'home jove i no trobava la manera de fer-ho sense trencar aquell moment.

Ell em va ajudar: va tornar a somriure, va fer un gest amb el cap. Ni una paraula. En el fons ara sé que em deia: *No te n'adonaràs i ens tornarem a veure. Això no és més que el principi.*

Vaig notar com, dins meu, hi naixia una esperança en minúscula.

NOTA A PEU D'ÀNIMA

EN QUÈ ARIEL
ES PREGUNTA SOBRE
LÍQUIDS CORROSIUS
QUE ES COMPARTeixEN

Llavi amb llavi, llengua amb llengua, dents amb dents.
Besar també pot ser una erosió molt lenta.

Per què ens omplim les boques de saliva, i no de la
bilis que portem a dins?

EUGENI INTENTA ESCRIURE EL QUE
ARIEL ÉS

Ariel és escriure-ho tot en cursiva. Ariel és plorar al cotxe, sentir algú que canta a la dutxa. Ariel és no portar paraigua quan plou. Ariel és que se't mullin les sabates i els mitjons un dia de pluja. Ariel és la pluja impossible de saber. Ariel és ametlles torrades. Ariel és el silenci de l'espera d'una trucada amb un desconegut. Viure a l'aeroport.